

DRUHÁ ČASŤ OSOBY

Prvá hlava FYZICKÉ OSOBY

§ 1

Právna subjektivita v súkromnom práve

(1) Každý človek je fyzickou osobou so spôsobilosťou na súkromnoprávne práva a povinnosti. Táto spôsobilosť je u všetkých fyzických osôb rovnaká, fyzická osoba jej nemôže byť ani sčasti zbavená a nemôže sa jej vzdať.

(2) Svojprávnosť je spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými úkonmi nadobúdať súkromnoprávne práva a povinnosti. Svojprávnosť fyzickej osoby môže byť plná, čiastočná, alebo obmedzená v rozsahu a spôsobom ustanoveným týmto zákonom alebo osobitným zákonom.

(3) Právna spôsobilosť je spôsobilosť právnickej osoby na súkromnoprávne práva a povinnosti a jej spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať súkromnoprávne práva a povinnosti.

Prvý diel

SPÔSOBILOSŤ FYZICKEJ OSOBY NA SÚKROMNOPRÁVNE PRÁVA V POVINNOSTI

§ 2

Vznik spôsobilosti na práva a povinnosti

(1) Fyzická osoba má spôsobilosť na súkromnoprávne práva a povinnosti od svojho narodenia.

(2) Narodením sa rozumie narodenie živého dieťaťa. Ak sa narodí mŕtve dieťa, hľadá sa naň ako keby sa nenarodilo. V pochybnostiach platí, že dieťa sa narodilo živé.

(3) Na počaté dieťa sa hľadá ako na fyzickú osobu so spôsobilosťou na súkromnoprávne práva a povinnosti, ak sa narodí živé. Za deň počatia sa považuje deň, od ktorého prešlo do narodenia dieťaťa 300 dní, ak sa nepreukáže iný deň počatia.

§ 3

Zánik spôsobilosti na práva a povinnosti smrťou

(1) Spôsobnosť fyzickej osoby na súkromnoprávne práva a povinnosti zaniká smrťou.

(2) Smrť sa zisťuje prehliadkou tela mŕtveho predpísaným spôsobom a preukazuje sa vystavením verejnej listiny.

(3) Ak je to právne významné, pri pochybnostiach, ktorá z niekoľkých osôb zomrela skôr, platí, že zomreli súčasne.

§ 4

Vyhlásenie za mŕtveho

(1) Ak smrť nemožno preukázať prehliadkou tela mŕtveho, súd aj bez návrhu vyhlási fyzickú osobu za mŕtvu, ak sa jej smrť preukáže inak. Na fyzickú osobu, ktorá bola vyhlásená za mŕtvu, sa hľadá ako keby zomrela.

(2) Vyhlásením manžela za mŕtveho zaniká manželstvo dňom, ktorý sa považuje za deň jeho smrti.

(3) Ak sa zistí, že fyzická osoba vyhlásená za mŕtvu žije, na rozhodnutie súdu o vyhlásení za mŕtveho sa neprihliada; zaniknuté manželstvo sa však neobnovuje.

§ 5

Miesto smrti

(1) Ak nie je miesto smrti známe, považuje sa zaň miesto, kde sa našlo telo mŕtveho.

(2) V prípade vyhlásenia za mŕtveho sa za miesto smrti považuje miesto posledného známeho bydliska fyzickej osoby vyhlásenej za mŕtvu.

Druhý diel

VOJPRÁVNOSŤ FYZICKEJ OSOBY

§ 6

Plná svojprávnosť

(1) Fyzická osoba nadobúda plnú svojprávnosť plnoletosťou, dovŕšením osemnásteho roku života, ak tento zákon neustanovuje inak. V prípade pochybností o veku rozhodne o plnej svojprávosti súd, na základe lekárskeho vyšetrenia na určenie veku.

(2) Plnú svojprávnosť možno nadobudnúť skôr než plnoletosťou buď právoplatným rozhodnutím súdu o priznaní plnej svojprávosti, alebo uzavretím manželstva. Plná svojprávnosť nadobudnutá uzavretím manželstva sa ne stráca zánikom manželstva, ani jeho vyhlásením za neplatné.

(3) Súd na návrh prizná plnú svojprávnosť fyzickej osobe, ktorá dovŕšila šestnásť rok života, alebo ktorej plnoletosť zostala sporná aj po lekárskom vyšetrení na určenie veku, ak je schopná sama sa živiť a spravovať si vlastné záležitosti a ak s tým súhlasí jej zákonný zástupca. Bez súhlasu zákonného zástupcu sa jej plná svojprávnosť prizná, len ak je to v jej najlepšom záujme. Návrh súdu podáva fyzická osoba, ktorá sa domáha plnej svojprávosti alebo jej zákonný zástupca s jej súhlasom.

§ 7

Čiastočná svojprávnosť neplnoletých

(1) Neplnoletý, ktorý nenadobudol plnú svojprávnosť, má čiastočnú svojprávnosť na

také úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej jeho veku. Tým nie sú dotknuté ustanovenia osobitných predpisov, ktoré priznávajú neplnoletému čiastočnú svojprávnosť na konkrétne úkony alebo druhy činností na základe dosiahnutia zákonom určeného veku.

(2) Na účinnosť iných úkonov sa vyžaduje súhlas zákonného zástupcu; ak však neplnoletý medzičasom nadobudol svojprávnosť na príslušný úkon, namiesto súhlasu zákonného zástupcu sa v prípade sporu vyžaduje, aby svoj úkon potvrdil sám. Ak je zákonných zástupcov viac, postačuje súhlas jedného z nich; to neplatí, ak tretia osoba, s ktorou neplnoletý konal, vedela alebo musela vedieť, že jeden zo zákonných zástupcov s úkonom nesúhlasil.

(3) Zákonný zástupca môže neplnoletému udeliť súhlas na viaceré budúce úkony určitého druhu, alebo úkony súvisiace s konkrétne vymedzenou činnosťou, iba so schválením súdu. Na odvolanie súhlasu alebo na jeho zmeny sa rovnako vyžaduje schválenie súdom.

(4) Ak sa na súhlas zákonného zástupcu, jeho odvolanie alebo zmenu vyžaduje schválenie súdom, súhlas sa považuje za udelený, odvolaný alebo zmenený právoplatnosťou rozhodnutia súdu. Ak zákon ustanovuje lehotu na uskutočnenie právneho úkonu alebo druhá strana určila zákonnému zástupcovi lehotu na udelenie súhlasu, lehota neplynie až do právoplatnosti schválenia súdom.

§ 8

Súdne obmedzenie svojprávnosti

(1) Obmedziť svojprávnosť fyzickej osoby môže len súd, ak je to v záujme fyzickej osoby, ktorej sa obmedzenie týka, a to len v nevyhnutnom rozsahu, na nevyhnutnú dobu a len v prípade, ak na dosiahnutie účelu obmedzenia svojprávnosti nepostačujú menej obmedzujúce opatrenia. V rozhodnutí o obmedzení svojprávnosti súd určí rozsah obmedzenia.

(2) Súd môže obmedziť svojprávnosť aj pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre chorobnú závislosť, a to v rozsahu, v akom je to nevyhnutné, aby osoba svojimi úkony nepoškodzovala seba ani iné osoby.

§ 9

Opatrovníctvo a správa majetku osoby s obmedzenou svojprávnosťou

(1) V rozhodnutí o obmedzení svojprávnosti súd ustanoví fyzickej osobe s obmedzenou svojprávnosťou opatrovníka. Pri výbere opatrovníka súd zohľadní jej záujmy a potreby.

(2) Súd môže už v konaní o obmedzení svojprávnosti ustanoviť osobu, ktorá bude počas konania spravovať majetok fyzickej osoby, o svojprávnosti ktorej súd koná. Rozsah a spôsob správy majetku určí súd.

(3) Ak fyzická osoba s obmedzenou svojprávnosťou koná bez súhlasu opatrovníka vo veci, na ktorú sa vzťahuje právoplatné obmedzenie svojprávnosti, alebo fyzická osoba, o svojprávnosti ktorej súd koná, postupuje v rozpore s právoplatným rozhodnutím súdu o správe jej majetku, je právny úkon neplatný v prípade, ak z neho vznikla tejto fyzickej osobe ujma a ak ho dodatočne neschválil opatrovník, správca majetku, alebo sama fyzická osoba po tom, ako súd právoplatne rozhodol o jej svojprávnosti vo veci, v ktorej konala.

§ 10

Zmena a zrušenie obmedzenia svojprávnosti

(1) Súd aj bez návrhu rozhodnutie o obmedzení svojprávnosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo odpadnú dôvody, ktoré k nemu viedli, alebo ak zistí, že na obmedzenie svojprávnosti neboli dané dôvody.

(2) Pokiaľ neexistuje iný dôvod na preskúmanie rozhodnutia o obmedzení svojprávnosti, súd rozhodnutie o obmedzení svojprávnosti preskúma z úradnej povinnosti každé tri roky od jeho právoplatnosti a posúdi, či dôvody, pre ktoré bola svojprávnosť obmedzená, sú stále dané.

Tretí diel

OBYDLIE, DOMÁCNOSŤ A BYDLISKO FYZICKÝCH OSÔB

§ 11

Obydlie

(1) Obydlím fyzickej osoby je dom, byt, obytná miestnosť alebo iný priestor využívaný na trvalé bývanie, v ktorom fyzická osoba býva.

(2) Obydlie požíva ochranu ako súčasť osobného a rodinného života fyzickej osoby.

§ 12

Domácnosť

(1) Domácnosť tvoria fyzické osoby, ktoré spolu trvale žijú v spoločnom obydlí a spoločne uhrádzajú náklady na svoje potreby alebo sa inak spoločne podieľajú na ich uspokojovaní.

(2) Domácnosť nezaniká, ak jej člen z vážnych príčin neprebýva v spoločnom obydlí.

§ 13

Bydlisko

(1) Bydliskom je miesto, kde sa fyzická osoba zdržiava trvalo. Ak sa bydlisko nedá takýmto spôsobom zistiť alebo sa dá zistiť len s neprimeranými ťažkosťami, považuje sa zaň miesto, kde má fyzická osoba nahlásený prechodný pobyt, prípadne trvalý pobyt; inak je bydliskom miesto, kde mala bydlisko naposledy.

(2) Ak fyzická osoba uvádza ako svoje bydlisko iné miesto, než je jej skutočné bydlisko, každý sa môže voči nej dovolávať ako jej bydliska aj tohto iného miesta.

Štvrtý diel

OPATROVNÍCTVO

§

Ustanovenia opatrovníka fyzickej osobe

Súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ktorá v dôsledku duševnej choroby alebo porovnateľnej choroby spravidla psychickej, alebo iného zdravotného obmedzenia, ktoré nie je

krátkodobé a pre ktoré nie je schopná robiť právne úkony a vyžaduje to ochrana jej záujmov.

§

Dôvody pre ustanovenie opatrovníka

Súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe najmä ak

- a) si to vyžaduje ochrana záujmov toho, kto je neznámy,
- b) vyžaduje si to ochrana záujmov toho, koho pobyt nie je známy, ak túto ochranu nemôže zabezpečiť iný zástupca,
- c) si nemôže alebo nechce určiť zástupcu sama,
- d) z prechodných príčin nemôže zákonný zástupca spravovať záležitosti zastúpenej osoby, ktorých odklad by vážne ohrozil jej záujmy,
- e) osobu zastupujú viacerí zástupcovia a ich úkony si odporujú,
- f) je tu iný opodstatnený dôvod, pre ktorý je nevyhnutné ustanoviť osobe opatrovníka na ochranu jej záujmov.

§

Vzhliadnutie

(1) Pri ustanovení opatrovníka prihliada súd na záujem osoby, ktorej má byť ustanovený, rešpektuje jej osobnú autonómiu a potreby. Pre naplnenie tohto účelu je povinný súd zistiť jej názor a ak sa to neprieči účelu je povinný vychádzať z neho.

(2) Ak nie je možné zistiť názor osoby, ktorej má byť ustanovený opatrovník, je súd povinný túto osobu vzhliadnuť.

§

Ustanovenie opatrovníka právnickej osobe

Súd ustanoví opatrovníka aj právnickej osobe ak to vyžaduje ochrana jej záujmov alebo z iného vážneho dôvodu.

§

Súdom ustanovený opatrovník je zákonným zástupcom opatrovanca.

§

Časové obmedzenie

(1) Ak sú splnené predpoklady pre ustanovenie opatrovníka, ustanoví ho súd na nevyhnutný čas, najdlhšie na dobu (2) 3 roky.

(2) Ak po uplynutí doby podľa odseku 1 pretrvávajú dôvody pre ustanovenie opatrovníka, má sa zato, že opatrovníctvo trvá.

§

Subjekt opatrovníka

(1) Súd ustanoví za opatrovníka osobu, ktorú určil alebo určí ten, komu má byť opatrovník ustanovený.

(2) Ak takto určenej osoby niet, alebo nespĺňa predpoklady pre výkon opatrovníctva,

ustanoví súd za opatrovníka osobu blízku alebo inú osobu z rodinného alebo obdobného prostredia, ak je predpoklad, že bude konať v záujme opatrovanca.

§ Verejný opatrovník

Ako verejného opatrovníka môže súd ustanoviť v prípade že niet iného vhodného subjektu tiež obec, Komisára pre osoby so zdravotným postihnutím postihnutím alebo iný subjekt ktorého náplňou je ochrana práv a právom chránených záujmov osôb.

§

Pri výbere opatrovníka súd musí prihliadať na ochranu záujmov opatrovanca pričom zohľadní najmä rozsah vecí, v ktorých bude opatrovník osobu zastupovať.

§ Registrácia

Rozhodnutie o ustanovení opatrovníka je súd povinný zapísať bezodkladne do CNR listín.

§ Práva a povinnosti opatrovníka

(1) Opatrovník je oprávnený konať v rozsahu a medziach rozhodnutia súdu ktorým bol ustanovený.

(2) Opatrovník je povinný udržiavať s opatrovancom pravidelný osobný kontakt, prejavovať o neho skutočný záujem, zohľadňovať jeho zdravotný stav a chrániť jeho záujmy.

(3) Opatrovník je povinný informovať opatrovanca o podstatných záležitostiach spôsobom zodpovedajúcim jeho zdravotnému stavu tak, aby porozumel povahe a následkom právnych úkonov opatrovníka.

(4) Opatrovník je povinný pri výkone opatrovníctva prihliadať na vôľu opatrovanca, pokiaľ nie je v rozpore s jeho oprávnenými záujmami.

(5) Opatrovník je povinný bezodkladne oznámiť súdu všetky okolnosti, ktoré mu bránia riadnemu výkonu práv a povinností vyplývajúcich mu z jeho postavenia.

§

(1) Opatrovník nie je oprávnený bez súhlasu súdu zmeniť bydlisko opatrovanca, rozhodnúť o zásahoch do jeho integrity alebo umiestnení opatrovanca do ústavu alebo iného zariadenia ak si to nevyžaduje zdravotný stav opatrovanca, alebo ochrana jeho záujmov.

(2) Opatrovník nie je oprávnený bez súhlasu súdu rozhodnúť o zmene osobného stavu opatrovanca.

(3) Ak opatrovník spravuje majetok opatrovanca, nie je oprávnený bez súhlasu súdu

uskutočňovať úkony nad rámec bežných.

§ Povinnosť mlčanlivosti

Opatrovník je povinný vo vzťahu k tretím osobám zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, ktoré mu boli zverené alebo oznámené pri výkone jeho funkcie.

§ Zodpovednosť opatrovníka

Opatrovník zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone svojej funkcie.

§ Kontrola výkonu opatrovníctva

(1) Súd kontroluje výkon opatrovníctva najmä prostredníctvom písomných správ opatrovníka podávaných aspoň raz za 6 mesiacov, pokiaľ súd neustanoví inak.

(2) Ak je to pre ochranu záujmov opatrovanca potrebné nariadi súd za účelom prejednávania správ opatrovníka pojednávanie.

(3) Súd môže aj bez návrhu vydať príkazy alebo urobiť iné vhodné opatrenia, ak si to vyžaduje ochrana záujmov opatrovanca.

§ Náležitosti správy

(1) Správa o výkone opatrovníctva musí obsahovať údaje v závislosti od toho, ako bol vymedzený rozsah oprávnení opatrovníctva a účel, pre ktorý bol ustanovený.

(2) Správa musí obsahovať najmä:

- a) meno a priezvisko opatrovanca, názov a identifikačné údaje právnickej osoby
- b) identifikáciu bydliska, resp. sídla opatrovanca
- c) opis zdravotného stavu osoby opatrovanca
- d) frekvenciu osobného kontaktu opatrovníka a opatrovanca
- e) informácie o záležitostiach obstarávaných opatrovníkom
- f) ak bol opatrovník ustanovený aj pre správu majetku, musí správa obsahovať najmä výšku mesačných príjmov a výdavkov, vrátane mimoriadnych, záväzky, najmä dlhy, pôžičky a ich výšku, spôsob ich plnenia, sporenia, plnenie vyživovacej povinnosti, ďalšie zmeny súvisiace s majetkom opatrovanca
- g) iné dôležité skutočnosti týkajúce sa opatrovanca.

§ Zánik opatrovníctva

Výkon opatrovníctva zaniká:

- a) splnením účelu na ktorý bol ustanovený,
- b) smrťou opatrovanca,
- c) odvolaním opatrovníka súdom, ak stratí spôsobilosť na právne úkony alebo stratí

- spôsobilosť na riadny výkon tejto funkcie,
- d) odvolaním opatrovníka na návrh opatrovanca,
- e) uplynutím času, ak bol ustanovený na určený čas
- f) na základe návrhu opatrovníka.

§

Prechod výkonu funkcie opatrovníka

Ak súdom ustanovený opatrovník zomrie, alebo právnická osoba v postavení opatrovníka zanikne, prechádza výkon funkcie na verejného opatrovníka, ktorého určí súd na čas, kým nerozhodne o ustanovení nového opatrovníka.

Piaty diel

PODPOROVANÉ ROZHODOVANIE

§

Podpora pri rozhodovaní

Podpora pri rozhodovaní je súborom opatrení na zabezpečenie:

- a) prístupu fyzických osôb k pomoci pri právnych úkonoch
- b) primeraných záruk na zabránenie zneužitiu pomoci pri právnych úkonoch
- c) pomoci pri strate schopnosti fyzickej osoby prejavíť svoju vôľu.

§

Obsah podporovaného rozhodovania

(1) Pomoc pri právnych úkonoch sa vzťahuje na prijímanie vlastných rozhodnutí pri rešpektovaní práva, vôle a voľby fyzickej osoby, ktorá takúto pomoc potrebuje pre konkrétny účel a v ňou určených záležitostiach a rozsahu.

(2) Pomoc formou podpory pri rozhodovaní predchádza ustanoveniu opatrovníka.

§

Podporca

Podporcom je ten , kto je oprávnený poskytovať pomoc pri právnych úkonoch fyzickej osobe.

§

(1) Podporcom nemôže byť ten, kto nie je spôsobilý na právne úkony, ani ten, ktorého záujmy sú v kolízii so záujmami podporovaného.

(2) Podporca musí konať osobne a len v rozsahu dohodnutom v zmluve o podpore pri rozhodovaní.

(3) Podporovaný môže mať aj viac podporcov, ak im podporovaný nevymedzí rozsah ich konania, konajú spoločne a nerozdielne.

§ Podporovaný

Podporovaným je fyzická osoba, ktorá požiada podporcu o poskytovanie pomoci pri právnych úkonoch.

§ Vznik podporovaného rozhodovania

(1) Podpora pri rozhodovaní vzniká uzatvorením písomnej zmluvy medzi podporcom a podporovaným.

(2) Zmluvou o podpore pri rozhodovaní sa podporca zaväzuje poskytnúť podporovanému pomoc tým, že bude s jeho súhlasom prítomný pri jeho právnych úkonoch, zabezpečí mu všetky potrebné informácie a bude mu napomáhať radami pri voľbe a rozsahu vlastného rozhodnutia.

§ Náležitosti a forma zmluvy o podpore

(1) V zmluve o podporovanom rozhodovaní sa musí uviesť rozsah pomoci pri právnych úkonoch.

(2) Zmluva o podpore musí byť spísaná formou notárskej zápisnice a nadobúda účinnosť registráciou v Centrálnom notárskom registri listín.

(3) Zmluva o podpore pri rozhodovaní nebráni udeleniu plnomocenstva podľa §...

(4) Určenie a postavenie dôverníka upravuje osobitný predpis (odkaz na zákon sociálnych službách).

§ Práva a povinnosti podporcu

(1) Podporca je povinný viesť evidenciu o úkonoch pomoci pri právnych úkonoch podporovaného.

(2) Podporca nesmie ohroziť záujmy podporovaného nevhodným ovplyvňovaním, ani konaním v neprospech podporovaného.

(3) Podporca postupuje pri plnení svojich povinností v súlade s rozhodnutiami podporovaného. Ak podporovaný koná v písomnej forme, môže podporca pripojiť svoj podpis s uvedením svojej funkcie, prípadne s údajom o podpore, ktorú podporovanému poskytol.

(4) Činnosť podporcu podlieha dozoru podľa osobitného predpisu (odkaz na zákon o prokuratúre – § 20 doplniť ods. 2, písm. c) na konci vety „a pomoci pri uplatňovaní práva na spôsobilosť na právne úkony?").

(5) Podporca má právo namietat' neplatnosť právneho úkonu podporovaného.

§ Zodpovednosť podporcu

Podporca zodpovedná podporovanému za škodu spôsobenú podporovanému pri výkone podporovaného rozhodovania.

§ Zánik zmluvy o podporovanom rozhodovaní

(1) Zmluva o podporovanom rozhodovaní zaniká:

- a) dohodou medzi podporovaným a podporcom,
- b) odstúpením od zmluvy,
- c) smrťou podporovaného alebo podporcu,
- d) uplynutím času,
- e) pominutím dôvodu, pre ktorý bola uzavretá.

(2) Účinnosť zániku zmluvy o podpore nastane výmazom z CNR listín.

(3) Na neplatnosť zmluvy o podporovanom rozhodovaní sa vzťahujú všeobecné ustanovenia o dôvodoch neplatnosti zmluvy.

Šiesty diel OCHRANA OSOBNOSTI

§ 11

Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

§ 12

(1) Písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.

(2) Privolenie nie je potrebné, ak sa vyhotovia alebo použijú písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky, zvukové alebo obrazové a zvukové záznamy na úradné účely na základe zákona.

(3) Podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy sa môžu bez privolenia fyzickej osoby vyhotoviť alebo použiť primeraným spôsobom tiež na vedecké a umelecké účely a pre tlačové, filmové, rozhlasové a televízne spravodajstvo. Ani také použitie však nesmie byť v rozpore s oprávnenými záujmami fyzickej osoby.

§ 13

(1) Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadost'účinenie.

(2) Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadost'učinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

(3) Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

§ 15

Po smrti fyzickej osoby patrí uplatňovať právo na ochranu jej osobnosti manželovi a deťom, a ak ich niet, jej rodičom.

§ 16

Kto neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti spôsobí škodu, zodpovedá za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

Druhá hlava PRÁVNICKÉ OSOBY

Prvý diel VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Prvý oddiel Základné ustanovenia

§ 1 Právna subjektivita

(1) Právnické osoby sú od svojho vzniku až po zánik spôsobilé na všetky práva a povinnosti, okrem tých, ktorých nevyhnutnou podmienkou sú prirodzené vlastnosti fyzickej osoby.

(2) Spôsobilosť právnickej osoby nadobúdať práva a povinnosti môže byť obmedzená len zákonom.

§ 2 Majetková samostatnosť právnickej osoby

(1) Právnická osoba zodpovedá za svoje záväzky celým svojím majetkom.

(2) Zákon ustanoví, ktoré osoby a v akom rozsahu ručia z dôvodu svojej účasti na

právnickej osobe za jej záväzky.

(3) Po zániku právnickej osoby ručia osoby, ktoré získali podiel na likvidačnom zostatku, za jej záväzky do výšky tohto podielu a vo zvyšnom rozsahu tak, ako za ne ručili počas trvania právnickej osoby.

§ 3

Možnosť odchýlenia sa od úpravy právnických osôb

Zakladateľským právnym úkonom ani stanovami nemožno usporiadať práva a povinnosti medzi členmi právnickej osoby, ich práva a povinnosti k nej alebo pravidlá správy právnickej osoby odchyľne od zákona ani vtedy, ak by sa tým zasiahlo do existencie a trvania právnickej osoby, zákonom vyžadovanej štruktúry jej orgánov vrátane ich základnej pôsobnosti a ďalších charakteristických vlastností danej formy právnickej osoby.

§ —

Druhy právnických osôb

Právnickými osobami sú:

- a) združenia fyzických alebo právnických osôb,
- b) účelové združenia majetku,
- c) jednotky územnej samosprávy,
- d) iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

§ 4

Zakázané právnické osoby

Zakazuje sa právnická osoba,

- a) ktorej účelom je popierať alebo obmedzovať osobné, politické alebo iné práva ľudí pre ich pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické, či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie, roznečovať nenávisť a neznášanlivosť z týchto dôvodov, podporovať násilie alebo inak porušovať ústavný poriadok a zákony;
- b) ktorej účelom je porušenie práva alebo dosahovanie svojich cieľov nezákonným spôsobom,
- c) ktorá je ozbrojená alebo má ozbrojené zložky; za takú sa nepovažuje združenie, ktorého členovia držia alebo používajú strelné zbrane za podmienok ustanovených osobitným zákonom na športové alebo kultúrne účely alebo na výkon práva poľovníctva.

Druhý oddiel

Založenie, zriadenia a vznik právnickej osoby

§ 5

Založenie a zriadenie právnickej osoby

(1) Právnickú osobu možno založiť jednostranným právnym úkonom, zmluvou alebo iným zakladateľským právnym úkonom ustanoveným zákonom.

(2) Právnickú osobu možno zriadiť tiež zákonom alebo na základe zákona zakladateľským úkonom orgánu verejnej moci.

(3) Zakladateľský právny úkon musí byť písomný a musí obsahovať aspoň meno a priezvisko (názov) a bydlisko (sídlo) zakladateľa alebo zakladateľov, názov a sídlo právnickej osoby, účel jej založenia a prípadne aj predmet činnosti, ktorými bude účel napĺňaný, určenie počtu členov orgánov a určenie ich prvých členov.

§ 6

Sídlo právnickej osoby

(1) Sídлом právnickej osoby zapísanej v obchodnom registri alebo inom zákonom určenom registri (verejný register) je adresa, ktorá je uvedená v tomto verejnom registri bez ohľadu na to, kde je miesto jej riadenia. Ak bolo v zakladateľskom úkone určené sídlo označením obce bez určenia adresy, tak sa uvedie najneskôr v návrhu na zápis do registra.

(2) Sídlo právnickej osoby založenej podľa práva Slovenskej republiky musí byť na území Slovenskej republiky.

§ 7

Vznik právnickej osoby

(1) Právnická osoba vzniká zápisom do verejného registra.

(2) Ak návrh na zápis právnickej osoby do verejného registra nebol podaný do 90 dní od jej založenia, tak zakladateľský úkon stráca účinnosť.

(3) Právnická osoba zriadená zákonom vzniká dňom nadobudnutia účinnosti zákona, ibaže by zákon ustanovoval neskorší deň jej vzniku.

(4) Právnická osoba zriadená zakladateľským úkonom orgánu verejnej moci formou rozhodnutia, vzniká dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ak z rozhodnutia nevyplýva neskorší deň jej vzniku.

§ 8

Konanie pred vznikom právnickej osoby

(1) Osoby, ktoré konajú v mene právnickej osoby pred jej vznikom, sú z tohto konania zaviazané spoločne a nerozdielne.

(2) Ak právnická osoba schváli konanie v jej mene podľa odseku 1 do troch mesiacov od svojho vzniku, tak platí, že je z tohto konania od počiatku zviazaná namiesto konajúcich osôb. Právnická osoba bez zbytočného odkladu oznámi stranám zmluvy, že toto konanie schválila.

(3) Z iných právnych skutočností, najmä protiprávnych úkonov, súvisiacich so

vznikom právnickej osoby, z ktorých by bola právnická osoba zaviazaná voči veriteľovi, ak by nastali po vzniku právnickej osoby, je právnická osoba zaviazaná od počiatku.

§ 9

Neplatnosť právnickej osoby

(1) Po vzniku právnickej osoby sa nemožno domáhať určenia, že právnická osoba nevznikla alebo že jej zakladateľský úkon je neplatný.

- (2) Súd môže aj bez návrhu rozhodnúť o neplatnosti právnickej osoby, len ak
- a) nebol vyhotovený zakladateľský úkon alebo nebola dodržaná zákonom predpísaná forma tohto úkonu pre príslušný typ právnickej osoby,
 - b) je zakázanou právnickou osobou, alebo je predmet jej činnosti podľa zakladateľského úkonu v rozpore so zákonom alebo odporuje dobrému mravu,
 - c) v zakladateľskom úkone alebo v stanovách chýba zákonom požadovaná náležitosť,
 - d) počet svojprávnych zakladateľov bol menší ako vyžaduje zákon, a tento nedostatok nebol odstránený.

(3) Právne vzťahy, do ktorých neplatná právnická osoba vstúpila, nie sú rozhodnutím súdu o neplatnosti právnickej osoby dotknuté.

Tretí oddiel

Orgány právnickej osoby

§ 10

Sústava orgánov

Právnická osoba má štatutárny orgán a iné orgány ustanovené zákonom. Právnická osoba môže vytvoriť aj iné orgány.

§ 11

Člen orgánu

Osoba, ktorá bola ustanovená do funkcie člena orgánu právnickej osoby rozhodnutím jej členov alebo iného orgánu právnickej osoby (člen orgánu), musí byť plne svojprávná. Nestane sa členom skôr, než dá s členstvom súhlas.

§ 12

Právnická osoba ako člen orgánu

(1) Členom orgánu právnickej osoby môže byť aj právnická osoba. V orgáne ju zastupuje splnomocnená fyzická osoba, ktorá spĺňa podmienky, aby mohla byť členom orgánu.

(2) Ak sa člen orgánu zapisuje do verejného registra, tak sa k právnickej osobe ako členovi orgánu uvedie aj fyzická osoba, ktorá ju v tomto orgáne zastupuje.

(3) Povinnosti člena orgánu, ktorý je právnickou osobou, sa vzťahujú aj na toho, kto ho v orgáne zastupuje. Za porušenie povinností člena orgánu zodpovedá právnická osoba ako člen orgánu spoločne a nerozdielne s osobou, ktorá ju v orgáne zastupuje.

§ 13

Uznesenie kolektívneho orgánu

(1) Orgán právnickej osoby tvorený viacerými osobami (kolektívny orgán) rozhoduje uznesením. Uznášania schopný je kolektívny orgán vtedy, ak sa rozhodovania zúčastní aspoň polovica osôb, ktoré ho tvoria; uznesenia prijíma hlasovaním nadpolovičnou väčšinou zúčastnených.

(2) Kolektívny orgán určí spomedzi osôb, ktoré ho tvoria, predsedu. Predseda zvoláva, pripravuje a riadi schôdze orgánu.

(3) Kolektívny orgán môže prijímať uznesenia aj mimo svojho zasadnutia. Návrh uznesenia predkladá predseda osobám oprávneným hlasovať na vyjadrenie s oznámením lehoty, v ktorej sa majú k nemu vyjadriť. Ak sa osoba v určenej lehote nevyjadrí, tak platí, že s návrhom nesúhlasí. Výsledky hlasovania oznámi predseda spôsobom obvyklým v právnickej osobe.

(4) Platnosť hlasovania pri prijímaní uznesenia nie je možné samostatne napadnúť, preskúmať ani zrušiť.

(5) Kolektívny orgán môže prijať rokovací poriadok alebo iný vnútorný predpis, ktorým upraví postup pri prijímaní uznesení a činnosť kolektívneho orgánu.

§ 14

Zápisnica o rozhodnutí

(1) Zo zasadnutia orgánu zabezpečí jeho predseda, inak osoba, ktorá ho zvolala, vyhotovenie zápisnice, a to do 30 dní od zasadnutia.

(2) Zo zápisnice musí byť zrejmé aspoň to, kto a ako zasadnutie zvolal, kedy a kde sa konalo, kto sa rozhodovania zúčastnil, kto zasadnutie viedol, aké rozhodnutia boli prijaté a kedy bola zápisnica vyhotovená.

(3) Odseky 1 a 2 platia primerane v prípade rozhodovania mimo zasadnutia orgánu a pre zápis o rozhodnutí jednočlenného orgánu.

§ 15

Osobný výkon funkcie člena orgánu

(1) Člen orgánu vykonáva funkciu osobne.

(2) Člen kolektívneho orgánu môže pre jednotlivý prípad splnomocniť iného člena tohto orgánu, aby ho pri hlasovaní zastúpil vymedzeným spôsobom. V prípade, že člen kolektívneho orgánu takto hlasuje ako splnomocnený zástupca platí, že hlasuje v postavení člena kolektívneho orgánu.

(3) Členovia kolektívneho orgánu, ktorí sú oprávnení konať v mene právnickej osoby spoločne, môžu splnomocniť jedného z nich, aby v jednotlivom prípade za ňu konal vymedzeným spôsobom. V prípade, že člen kolektívneho orgánu takto koná ako splnomocnený zástupca platí, že koná v postavení člena kolektívneho orgánu.

§ 16

Právny vzťah medzi členom orgánu a právnickou osobou

(1) Zmluvu medzi členom orgánu a právnickou osobou upravujúca ich vzájomné práva a povinnosti schvaľuje orgán, ktorý je oprávnený člena orgánu ustanoviť.

(2) Ak zmluva medzi členom orgánu a právnickou osobou neurčuje inak, na vzájomné práva a povinnosti medzi právnickou osobou a členom orgánu sa použijú primerane ustanovenia o príkaznej zmluve.

(3) V zmluve podľa odseku 1 možno dohodnúť, že člen orgánu vykonáva funkciu v pracovnoprávnom vzťahu. Ustanovenia tohto zákona o právach a povinnostiach členov orgánu tým nie sú dotknuté.

(4) Nárok na odmenu má člen orgánu len vtedy, ak to vyplýva zo zmluvy medzi ním a právnickou osobou, zakladateľského úkonu alebo stanov alebo rozhodnutia toho, kto člena orgánu ustanovil. Predpokladá sa, že plnenie poskytnuté právnickou osobou členovi orgánu je odmenou za výkon jeho funkcie člena orgánu.

§ 17

Lojalita člena orgánu

(1) Člen orgánu je povinný vykonávať svoju funkciu lojálne, najmä musí dodržiavať mlčanlivosť o záležitostiach právnickej osoby, ktorých dôvernosť je v záujme právnickej osoby, a to aj po skončení jeho členstva v orgáne, nesmie si prisvojiť jej majetok ani inak uprednostniť svoje záujmy pred záujmami právnickej osoby. Povinnosť právnickej osoby sprístupňovať alebo zverejňovať informácie podľa osobitných predpisov tým nie je dotknutá.

(2) Pri poskytnutí informácií inému orgánu právnickej osoby, jeho členovi ako aj tretím osobám alebo orgánom verejnej moci v rozsahu, v akom sú na to zákonom, zakladateľským úkonom, stanovami alebo zmluvou oprávnení, urobí člen orgánu primerané opatrenia na ochranu dôvernosti informácií pred ich prezradením tretím osobám.

(3) Zakladateľský úkon alebo stanovy môžu určiť, kedy a v akom rozsahu nesmie člen orgánu vykonávať činnosť, ktorá by bola pre právnickú osobu konkurenčnou.

§ 18

Hroziaci stret záujmov

(1) Člen orgánu, ktorý sa dozvie, že právnická osoba zamýšľa urobiť úkon alebo urobila úkon, pri ktorom hrozí stret záujmu právnickej osoby s jeho záujmom, záujmom iného člena orgánu alebo záujmom blízkej osoby člena orgánu či právnickej osoby, v ktorej má člen orgánu majetkovú účasť alebo ktorú zastupuje (hroziaci stret záujmov), bez zbytočného odkladu o dotknutom záujme a, ak je to možné, aj o jeho peňažnom vyjadrení, upovedomí orgán, ktorý dotknuté rozhodnutia prijíma, ako aj dozorný orgán alebo, ak ho niet, orgán, ktorý ho ustanovil.

(2) Člen orgánu podľa odseku 1 nesmie urobiť úkon, pri ktorom hrozí stret záujmov, alebo byť inak činný, kým naň dozorný orgán alebo, ak ho niet, orgán, ktorý člena orgánu ustanovil, takýto postup neudelí súhlas. Predpokladá sa, že súhlas vylučuje stret záujmov.

(3) Porušením zákazu vyplývajúceho z odsekov 1 a 2 nie je dotknutá platnosť úkonu právnickej osoby.

(4) Napriek porušeniu zákazu vyplývajúceho z odsekov 1 a 2 z konania člena orgánu vznikajú právne následky pre právnickú osobu.

§ 19

Nároky z porušenia lojality

(1) Právnická osoba môže požadovať od člena orgánu, ktorý porušil povinnosti podľa § 18 alebo § 19, aby podal všetky informácie a odovzdal všetky dokumenty vzťahujúce sa na konanie, pri ktorom nekonal lojálne, a aby vydal všetko, čo z tohto konania nadobudol.

(2) Ak druhá strana zmluvy vedela alebo mala vedieť o strete záujmov, tak právnická osoba môže od nej a od člena orgánu požadovať, aby sa stala oprávnenou a povinnou osobou z tohto právneho úkonu namiesto člena orgánu.

(3) Nárok na náhradu škody tým nie je dotknutý.

§ 20

Povinnosť konať svedomito

(1) Člen orgánu musí konať svedomito ako dobrý hospodár.

(2) Svedomito ako dobrý hospodár koná ten, kto svoju činnosť vykonáva so znalosťami, schopnosťami a opatrnosťou, aká sa bežne vyžaduje od rozumných osôb v jeho postavení, ako aj v súlade s osobitnou svedomitosťou jemu vlastnou.

(3) Prípustné rozdelenie úloh v rámci kolektívneho orgánu nezbavuje jeho člena povinnosti dohliadať na výkon rozdelených úloh.

§ 21

Úľava pri podnikateľskom rozhodovaní

Člen orgánu pri podnikateľskom rozhodnutí neporuší povinnosť konať svedomito, ak postupoval informovane a v dobrej viere, že koná v záujme právnickej osoby.

§ 22

Účinky schválenia a dohôd o obmedzení voči veriteľom

Akékoľvek schválenie alebo súhlas orgánu právnickej osoby, vzdanie sa práva zo strany právnickej osoby a ani iná dohoda medzi ňou a členom orgánu, ktorá vedie k obmedzeniu alebo vylúčeniu zodpovednosti člena orgánu za škodu alebo uspokojenia jej iných majetkových nárokov, nie je účinná voči jej veriteľom.

§ 23

Premĺčanie nároku voči členovi orgánu

Nároky právnickej osoby voči členovi orgánu na náhradu škody a iné nároky vyplývajúce z porušenia jeho povinností voči právnickej osobe sa nepremĺčia skôr, než jeden rok po tom, ako prestal byť členom orgánu.

§ 24

Uplatňovanie nárokov voči členovi orgánu

(1) Ak je zriadený dozorný orgán, tak v konaní o náhradu škody alebo o inom nároku právnickej osoby voči členovi orgánu môže právnickú osobu zastupovať aj člen dozorného orgánu ním poverený.

(2) Poverený člen dozorného orgánu je za účelom zastúpenia podľa odseku 1 oprávnený robiť za právnickú osobu právne úkony súvisiace s uplatnením nároku.

§ 25

Faktický orgán

Rovnaké povinnosti a zodpovednosť ako člena orgánu má aj osoba, ktorá vykonáva činnosti, akoby bola členom orgánu.

§ 26

Zánik funkcie člena orgánu

(1) Funkcia člena orgánu zaniká

- a) uplynutím funkčného obdobia, ak bolo určené,
- b) vzdaním sa funkcie k určitému dňu, inak okamžite,
- c) odvolaním orgánom, ktorý člena orgánu ustanovil do funkcie; za odvolanie sa považuje aj ustanovenie inej osoby do funkcie doterajšieho člena orgánu,
- d) stratou predpokladov potrebných na výkon funkcie; neskorším odpadnutím dôvodu, pre ktorý stratil predpoklady na výkon funkcie, sa výkon funkcie neobnovuje,
- e) smrťou alebo zánikom právnickej osoby, ktorá je členom a
- f) ak ide o člena štatutárneho orgánu, aj ustanovením likvidátora.

(2) Ak orgán, ktorý je oprávnený odvolať člena orgánu z funkcie, neurčí v rozhodnutí o odvolaní inak, tak je odvolanie účinné prijatím rozhodnutia.

(3) Ak právnickej osobe hrozí vznik škody alebo sú potrebné iné neodkladné úkony, tak člen orgánu, ktorého funkcia zanikla, bezodkladne upovedomí právnickú osobu o tom, aké opatrenia treba urobiť na odvrátenie škody alebo aké úkony je potrebné urobiť.

Prvý pododdiel
Zodpovednosť člena orgánu

§ 27
Zodpovednosť člena orgánu za škodu

(1) Člen orgánu zodpovedá právnickej osobe za škodu, ktorú jej spôsobil výkonom svojej funkcie.

(2) Ak škodu spôsobili viacerí členovia orgánu, tak za ňu zodpovedajú spoločne a nerozdielne.

(3) Člen orgánu nezodpovedá za škodu, ak preukáže, že svoje povinnosti príslušným konaním neporušil, mal na toto konanie súhlas orgánu, ktorý ho do funkcie ustanovil, alebo tento orgán jeho konanie následne schválil.

§ 28
Úľava pri výkone čestnej funkcie

(1) Člen orgánu právnickej osoby, ktorej hlavnou činnosťou nie je podnikanie, ktorý vykonáva funkciu bezodplatne alebo za odplatu, ktorá za rok nepresahuje sumu zodpovedajúcu sume mesačnej minimálnej mzdy, je povinný nahradiť právnickej osobe škodu spôsobenú porušením povinnosti konať svedomito len vtedy, ak ju spôsobil úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti.

(2) Ak je člen orgánu uvedený v odseku 1 povinný nahradiť veriteľovi právnickej osoby škodu podľa osobitného predpisu, ktorú jej spôsobil pri výkone svojej funkcie, tak môže od právnickej osoby požadovať, aby plnila tomuto veriteľovi namiesto neho alebo aby mu nahradila plnenie, a to v rozsahu, ktorý presahuje to, čo by bol povinný hradiť ako jej zamestnanec. To neplatí, ak škodu spôsobil úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti.

Druhý pododdiel
Nedostatky rozhodnutí orgánov právnickej osoby

§ 29
Kontrola orgánom právnickej osoby

(1) V stanovách možno určiť, ktorý orgán právnickej osoby rozhoduje spory vyplývajúce z vnútorných pomerov právnickej osoby a preskúmava rozhodnutia jeho orgánov.

(2) Stanovy určia spôsob obsadzovania členov orgánu na riešenie sporov tak, aby bola zabezpečená ich nestrannosť a nezáujatosť ako aj právo všetkých členov na prístup k tomuto orgánu a konaniu pred ním.

§ 30
Neplatné rozhodnutie orgánu právnickej osoby

(1) Rozhodnutie orgánu právnickej osoby, ktorého prijatím alebo pri prijatí

ktorého bol porušený zákon, je neplatné len vtedy, ak pre naplnenie účelu zákona nepostačí možnosť zrušenia rozhodnutia.

(2) Rozhodnutie orgánu právnickej osoby je neplatné aj vtedy, ak ním orgán prekročil pôsobnosť, ktorú mu zákon umožňuje zveriť.

§ 31

Zrušiteľné rozhodnutie orgánu právnickej osoby

(1) Rozhodnutie orgánu právnickej osoby, ktoré nie je preskúmateľné iným orgánom právnickej osoby, zruší súd, ak jeho prijatím alebo pri jeho prijatí došlo k porušeniu zákona, stanov alebo práva člena právnickej osoby. Rovnako možno zrušiť rozhodnutie, ktoré je preskúmané iným orgánom právnickej osoby a tento orgán nerozhodol do šiestich mesiacov od podania návrhu.

(2) Súd však rozhodnutie nezruší, ak porušenie podľa odseku 1

- a) nemohlo mať vplyv na jeho prijatie alebo obsah,
- b) spočíva v rozpore so zmluvným záväzkom hlasovať alebo rozhodovať určitým spôsobom alebo
- c) nemalo závažné následky a ochrany hodný záujem si vyžaduje, aby súd rozhodnutie nezrušil.

§ 32

Žaloba o zrušenie rozhodnutia orgánu právnickej osoby

(1) Žalobu o zrušenie rozhodnutia orgánu právnickej osoby môže proti právnickej osobe podať

- a) člen štatutárneho alebo dozorného orgánu poverený týmto orgánom, správca v konkurze,
- b) člen právnickej osoby, bývalý člen právnickej osoby, člen orgánu právnickej osoby, alebo bývalý člen orgánu právnickej osoby, ak ide o rozhodnutie orgánu právnickej osoby, ktorým boli porušené ich práva alebo
- c) každý člen právnickej osoby proti rozhodnutiu členskej schôdze, ak hlasoval proti prijatiu rozhodnutia alebo sa odôvodnene nezúčastnil hlasovania.

(2) Žalobu možno podať do troch mesiacov odo dňa, keď sa o prijatí rozhodnutia žalobca dozvedel, najneskôr však do šiestich mesiacov od jeho prijatia, inak toto právo zanikne.

(3) Ak je rozhodnutie orgánu preskúmané iným orgánom (§ 32) a rozhodnutie preto nie je možné zrušiť, začína lehota podľa odseku 2 plynúť odo dňa, keď sa o prijatí rozhodnutia tohto iného orgánu žalobca dozvedel.

(4) Ak žalobu podal člen štatutárneho orgánu a právnická osoba nemôže byť zastúpená ostatnými členmi štatutárneho orgánu, tak ho zastupuje poverený člen dozorného orgánu, inak osoba určená členskou schôdzou.

§ 33

Informácia o žalobe

Štatutárny orgán vhodným spôsobom oboznámi dozorný orgán a členov právnickej osoby o tom, že proti rozhodnutiu orgánu právnickej osoby bola podaná žaloba o určenie jeho neplatnosti alebo o jeho zrušení.

§ 34

Osobitné ustanovenia o konaní

(1) Žaloby viacerých žalobcov, ktorí sa domáhajú určenia neplatnosti alebo zrušenia toho istého rozhodnutia orgánu právnickej osoby, sa podľa osobitného predpisu spoja a prejednávajú v jednom konaní, ak sú založené na súvisiacich skutkových okolnostiach.

(2) Súd v konaní o žalobe postupuje podľa pravidiel pre Civilné sporové konanie.

(3) Rozhodnutie súdu o tom, že rozhodnutie orgánu právnickej osoby je neplatné alebo že sa zrušuje, má účinky voči každému.

(4) Neplatnosť rozhodnutia alebo jeho zrušenie nemá vplyv na práva tretích osôb nadobudnuté v dobrej viere. V pochybnostiach platí, že tretie osoby nadobudli práva v dobrej viere.

(5) Pri zamietnutí žaloby môže súd rozdeliť znášanie trov aj inak, než vyplýva z osobitného zákona, ibaže by žaloba nebola podaná dobromyseľne.

§ 35

Náhrada škody

Ak došlo neplatným alebo zrušeným rozhodnutím orgánu právnickej osoby k podstatnému zásahu do členstva člena právnickej osoby, právnická osoba voči nemu zodpovedá aj za nemajetkovú škodu, ktorá mu týmto rozhodnutím bola spôsobená, a to v peniazoch.

Štvrtý oddiel

Štatutárny orgán

§ 36

Vymedzenie štatutárneho orgánu

(1) Pri právnych úkonoch vo všetkých veciach zastupujú právnickú osobu tí, ktorí sú na to ako členovia orgánu oprávnení zakladateľským úkonom alebo zákonom (štatutárny orgán).

(2) Na zastupovanie právnickej osoby jej štatutárnym orgánom sa použije úprava zákonného zastúpenia.

§ 37

Pôsobnosť štatutárneho orgánu

(1) Štatutárny orgán riadi činnosť právnickej osoby a rozhoduje o veciach právnickej osoby, o ktorých nerozhoduje niekto iný. Pri svojom konaní vytvára a naplňa vôľu právnickej osoby.

(2) Štatutárny orgán zabezpečuje vedenie spoľahlivých záznamov o hospodárskej situácii právnickej osoby, stave jej majetku a záväzkov tak, aby mohol včas zistiť prípadnú hrozbu úpadku a prijať opatrenia, ktoré hroziaci úpadok odvrátia.

(3) Štatutárny orgán zabezpečuje uchovávanie písomností právnickej osoby týkajúcich sa rozhodovania jej orgánov, po celú dobu jej existencie a zaistí ich riadnu archiváciu aj pre prípad jej zániku.

(4) Po každom rozhodnutí, v dôsledku ktorého dôjde k zmene zakladateľského úkonu alebo stanov, štatutárny orgán zabezpečí zmenu v príslušnom registri v rozsahu, v akom sa ho zmena dotýka, a v aktuálnom znení ich uložiť v sídle právnickej osoby ako aj v zbierke listín tohto registra, ak je vedená.

§ 38

Pričítanie konania členov štatutárneho orgánu právnickej osobe

(1) Člen štatutárneho orgánu zaväzuje právnickú osobu právnymi úkonmi alebo iným svojim správaním sa pri výkone svojej funkcie.

(2) Oprávnenie štatutárneho orgánu konať za právnickú osobu je oprávnením konať vo všetkých veciach týkajúcich sa právnickej osoby.

(3) Právnickú osobu zaväzuje konanie členov štatutárneho orgánu, aj keď prekročili svojím konaním rozsah predmetu jej činnosti, okrem prípadu, v ktorom sa prekročila pôsobnosť štatutárneho orgánu, ktorú tomuto orgánu zákon zveruje alebo zákon umožňuje zveriť.

(4) Obmedzenie oprávnenia štatutárneho orgánu konať, nie je účinné voči tretím osobám ani v prípade, keď bolo zverejnené. Ak ide o právnickú osobu, ktorý sa zapisuje do verejného registra, obmedzenie štatutárneho orgánu podľa prvej vety sa do verejného registra nezapisuje.

(5) Pri písomnom právnom úkone postačí, ak k názvu právnickej osoby pripojí člen štatutárneho orgánu svoj podpis.

§ 39

Kolektívny štatutárny orgán

(1) Ak štatutárny orgán tvorí viacero osôb, tak v zakladateľskom úkone alebo stanovách možno určiť spôsob ich konania za právnickú osobu. Ak nie je spôsob ich konania určený, tak môže každý z nich konať samostatne.

(2) Platnosti právneho úkonu právnickej osoby nebráni, že o ňom nerozhodla väčšina členov štatutárneho orgánu potrebná na prijatie rozhodnutia.

(3) Štatutárny orgán môže rozhodnúť o deľbe rozhodovacej pôsobnosti medzi

jeho jednotlivých členov.

(4) Ak má prejav vôle dôjsť právnickej osobe, tak postačí, ak dôjde jednému z členov štatutárneho orgánu.

(5) Ak je rozhodujúca vedomosť právnickej osoby, postačí, ak danú vedomosť má jeden z členov štatutárneho orgánu.

§ 40

Nedostatky pri obsadzovaní orgánu

Od zverejnenia zápisu štatutárneho orgánu alebo jeho členov do verejného registra sa zapísaná osoba nemôže voči tretím osobám dovolávať porušenia zákona alebo vnútorného predpisu pri voľbe alebo vymenovaní člena štatutárneho orgánu, ibaže by o ich porušení tretia osoba vedela. To platí aj vo vzťahu k členom iných orgánov.

§ 41

Nedostatočné obsadenie štatutárneho orgánu

(1) Ak právnická osoba nemôže uskutočňovať právne úkony v dôsledku nedostatočne obsadeného štatutárneho orgánu, tak môže jej člen, člen orgánu oprávneného vymenovať člena štatutárneho orgánu, ktorý nemôže prijímať rozhodnutia, alebo jej veriteľ požiadať súd o vykonanie potrebných opatrení. To platí aj v prípade, ak v dôsledku nedostatočne obsadeného iného povinne vytváraného orgánu právnickej osoby nemôže tento orgán prijímať rozhodnutia.

(2) Súd môže najmä uložiť právnickej osobe lehotu, v ktorej má nedostatok odstrániť, alebo, ak je to potrebné, aj vymenovať člena tohto orgánu alebo jej ustanoviť opatrovníka.

(3) Trovy konania znáša právnická osoba.

(4) Súd môže uložiť právnickej osobe povinnosť uhradiť osobe vymenovanej za člena štatutárneho orgánu preddavok na jeho odmenu.

(5) V odôvodnenom prípade môže osoba, ktorá osvedčí právny záujem, požiadať súd o odvolanie vymenovaného člena orgánu alebo ustanoveného opatrovníka a vymenovanie či ustanovenie inej osoby.

(6) Funkcia vymenovaného člena orgánu alebo opatrovníka zaniká ustanovením nového člena orgánu namiesto neho.

Piaty oddiel

Názov právnickej osoby a jeho ochrana

§ 42

Názov právnickej osoby

(1) Názvom právnickej osoby je jej pomenovanie, ktoré je určené v zakladateľskom úkone alebo v stanovách a pod ktorým je zapísaná vo verejnom registri,

alebo ktoré je uvedené v zákone, ktorým bola zriadená. Právnická osoba robí právne úkony pod svojím názvom.

(2) Súčasťou názvu právnickej osoby musí byť označenie jej právnej formy. Označenie právnej formy nesmú vo svojom názve používať osoby, ktoré nespĺňajú podmienky tejto právnej formy.

(3) Súčasťou názvu je aj dodatok označujúci súčasný právny stav právnickej osoby, najmä dodatok „v likvidácii“, „v konkurze“ alebo „v reštrukturalizácii“.

§ 43

Prípustnosť názvu právnickej osoby

(1) Názov právnickej osoby musí byť spôsobilý ju označiť ako právnickú osobu.

(2) Názov právnickej osoby nesmie odporovať dobrým mravom.

(3) Názov právnickej osoby nesmie pôsobiť klamlivo.

(4) Názov právnickej osoby nesmie byť zameniteľný s názvom inej právnickej osoby. Názvy viacerých právnických osôb môžu vyjadrovať majetkové alebo personálne prepojenie ich členov, ak sú navzájom rozlíšiteľné. Na rozlíšenie názvov právnických osôb nepostačuje rozdielne označenie ich právnej formy.

§ 44

Meno fyzickej osoby v názve právnickej osoby

Súhlas s použitím svojho mena v názve právnickej osoby môže fyzická osoba odvolať. V prípade smrti člena môže odvolať súhlas dedič. Ak bol však bez rozumného dôvodu odvolaný súhlas udelený na určitú dobu, tak sa právnickej osobe nahradí vzniknutá škoda.

§ 45

Prevod, prechod a zmena názvu

(1) Názov právnickej osoby nie je možné previesť na inú osobu, ibaže by zákon ustanovoval inak.

(2) Názov právnickej osoby prechádza na nástupníku právnickú osobu, ak zaniká pôvodná právnická osoba bez likvidácie a nástupníka právnická osoba názov prevezme. Ak má nástupníka právnická osoba inú právnu formu, tak sa musí zmeniť dodatok v súlade s jej právnou formou.

(3) Zmena názvu nemá vplyv na práva právnickej osoby alebo jej právneho nástupcu k predchádzajúcemu názvu právnickej osoby.

§ ____

Ochrana názvu právnickej osoby

Pri neoprávnenom použití názvu právnickej osoby alebo pri neoprávnenom zásahu do dobrej povesti právnickej osoby má právnická osoba rovnaké práva ako pri nekalej súdeži.

Šiesty oddiel **Zrušenie a zánik právnickej osoby**

§ 46 Základné ustanovenie

(1) Právnická osoba zapísaná vo verejnom registri zaniká ku dňu výmazu z registra, ibaže by zákon ustanovoval inak.

(2) Zániku právnickej osoby predchádza jej zrušenie bez likvidácie, ak jej imanie prechádza na právneho nástupcu, ak nemá majetok alebo ak tak ustanovuje zákon; inak sa uskutoční likvidácia.

§ 47 Zrušenie právnickej osoby

- (1) Právnická osoba sa zrušuje
- a) uplynutím času, na ktorý bola založená,
 - b) dosiahnutím účelu, na ktorý bola založená, ak je to podľa zakladateľského úkonu dôvod zrušenia právnickej osoby, a dosiahnutie účelu bolo vyslovené štatutárnym orgánom,
 - c) rozhodnutím právnickej osoby o svojom zrušení, zlúčení, splynutí alebo rozdelení,
 - d) rozhodnutím súdu o neplatnosti právnickej osoby alebo o zrušení právnickej osoby ku dňu uvedenom v rozhodnutí súdu, inak ku dňu nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia,
 - e) zastavením konkurzného konania z dôvodu nedostatku majetku alebo zrušením konkurzu, okrem zrušenia konkurzu z dôvodu, že tu nie sú predpoklady pre konkurz,
 - f) z iného dôvodu ustanoveného zákonom alebo zakladateľským úkonom.

- (2) Súd aj bez návrhu zruší právnickú osobu, ak
- a) prestane spĺňať podmienky ustanovené zákonom na danú právnu formu,
 - b) nie je dostatočne obsadený štatutárny orgán po dobu dlhšiu než jeden rok,
 - c) vykonáva iba takú činnosť, ktorá je vyhradená iným právnym formám právnických osôb, alebo podniká v rozsahu väčšom, ako zákon príslušnej právnej formy povoľuje, alebo
 - d) z iného dôvodu ustanoveného v zákone.

(3) Ak ide o dôvod, ktorý je možné odstrániť, tak súd vyzve právnickú osobu na jeho odstránenie v primeranej lehote, ktorú jej určí.

(4) Rozhodnutie o zrušení právnickej osoby a jej vstupe do likvidácie môže orgán právnickej osoby, ktorý ho prijal, zmeniť, ak sa ešte nezačalo s rozdeľovaním likvidačného zostatku.

(5) Právnickú osobu zriadenú zákonom možno zrušiť iba zákonom. Právnickú osobu zriadenú rozhodnutím orgánu verejnej moci možno zrušiť iba rozhodnutím orgánu verejnej moci.

Siedmy oddiel **Premeny právnickej osoby**

§ 48 Premena právnickej osoby

Premenou právnickej osoby je zmena jej právnej formy, zlúčenie alebo splynutie právnických osôb alebo rozdelenie právnickej osoby.

§ 49 Účinnosť premeny

(1) Premena právnickej osoby je účinná zapísaním do verejného registra, v ktorom je právnická osoba vedená. Ak je zúčastnených osôb viac, tak sa zápis pri každej právnickej osobe vykoná k rovnakému dňu. Ak pri premene vzniká novozaložená spoločnosť, tak je premena účinná jej vznikom.

(2) Rozhodnutie o premene právnickej osoby môže byť zmenené, až kým nie je premena účinná.

(3) Po účinnosti premeny sa nemožno domáhať určenia, že premena nenastala, alebo že je právny úkon vedúci k premene neplatný, a nemožno ani zrušiť zodpovedajúci zápis v registri.

§ 50 Rozhodujúci deň

(1) Pri premene právnickej osoby sa určí rozhodujúci deň, od ktorého sa úkony zanikajúcej právnickej osoby považujú z účtovného hľadiska za úkony uskutočnené na účet nástupnícej právnickej osoby.

(2) Zanikajúca právnická osoba alebo právnická osoba, od ktorej sa odčlení novozaložená právnická osoba, zostaví účtovnú závierku ku dňu predchádzajúcemu rozhodujúcemu dňu.

§ 51 Zmena právnej formy

Právnická osoba môže zmeniť právnu formu, len ak to zákon umožňuje.

§ 52 Zlúčenie, splynutie a rozdelenie právnickej osoby

(1) Pri zlúčení, splynutí alebo rozdelení právnickej osoby musia mať zúčastnené právnické osoby rovnakú právnu formu, ibaže by zákon ustanovoval inak.

(2) Zlúčenie je postup, pri ktorom na základe zrušenia bez likvidácie dochádza k zániku jednej alebo viacerých právnických osôb, pričom ich imanie prechádza na inú už jestvujúcu právnickú osobu.

(3) Splynutie je postup, pri ktorom na základe zrušenia bez likvidácie dochádza k zániku dvoch alebo viacerých právnických osôb, pričom ich imanie prechádza na inú, novozaloženú právnickú osobu.

- (4) Rozdelenie je postup, pri ktorom
- a) na základe zrušenia bez likvidácie dochádza k zániku jednej alebo viacerých právnických osôb, pričom ich imanie prechádza na iné už jestvujúce právnické osoby (rozdelenie zlúčením),
 - b) na základe zrušenia bez likvidácie dochádza k zániku jednej alebo viacerých právnických osôb, pričom ich imanie prechádza na novozaložené právnické osoby (rozdelenie so vznikom) alebo
 - c) bez zrušenia jednej alebo viacerých právnických osôb prechádza určená časť ich imania na už jestvujúcu alebo na novozaloženú právnickú osobu (rozdelenie odčlenením).

(5) Zlúčenie a splynutie právnickej osoby je možné spojiť aj s rozdelením. Postupy rozdelenia je možné kombinovať.

(6) Každá z nástupníckych právnických osôb ručí spoločne a nerozdielne za dlhy spoločnosti, ktoré na ňu pri rozdelení neprešli.

(7) Zmluva o zlúčení alebo splynutí, ako aj rozhodnutie o rozdelení právnickej osoby musia obsahovať údaje o majetku, záväzkoch, právach a povinnostiach / zložkách imania zúčastnených právnických osôb. Ak má vzniknúť právnická osoba, tak musia obsahovať aj zakladateľský úkon novozaloženej právnickej osoby.

(8) Ak projekt rozdelenia neurčil, ktorej nástupnickej právnickej osobe pripadne určitá zložka imania, tak platí, že sa všetky nástupnícke právnické osoby stávajú spoluvlastníkmi v rovnom pomere a z práv a povinností sú oprávnenými a zaviazanými spoločne a nerozdielne. V prípade rozdelenia odčlenením ostáva táto zložka imania rozdeľovanej právnickej osobe.

(9) Návrh zmluvy o zlúčení alebo splynutí alebo projekt rozdelenia právnickej osoby schvaľuje orgán, ktorý je oprávnený na rozhodovanie o zrušení právnickej osoby, ibaže by zákon ustanovoval inak.

(10) Návrh na zápis zlúčenia, splynutia alebo rozdelenia podávajú spoločne štatutárne orgány všetkých dotknutých právnických osôb; ich podpisy musia byť úradne osvedčené.

Ôsmy oddiel Štatút právnickej osoby a jeho zmena

§ 53 Slovenská právnická osoba

Právnickú osobu so sídlom na území Slovenskej republiky (slovenská právnická osoba) možno založiť len podľa práva Slovenskej republiky.

§ 54

Zahraničná právnická osoba

Právnu spôsobilosť, ktorú má iná než zahraničná fyzická osoba, podľa právneho poriadku, podľa ktorého bola založená, má rovnako aj v oblasti slovenského právneho poriadku. Právnym poriadkom, podľa ktorého bola táto osoba založená, sa spravujú aj jej vnútorné právne pomery a ručenie členov za jej záväzky.

§ 55

Premiestnenie sídla zahraničnej právnickej osoby

(1) Právnická osoba, ktorá má sídlo v zahraničí, môže premiestniť sídlo na územie Slovenskej republiky, ak to umožňuje právny poriadok, ktorým sa spravuje.

(2) Pri zápise právnickej osoby podľa odseku 1 do verejného registra musí byť k návrhu priložené vyhlásenie štatutárneho orgánu, že právny poriadok, podľa ktorého bola založená a ktorým sa riadi, pripúšťa premiestnenie sídla, ako aj označenie právnej formy, ktorú má podľa slovenského právneho poriadku právnická osoba po zápise mať.

(3) Právnická osoba podľa odseku 1 a jej zakladateľský úkon musia spĺňať požiadavky, ktoré slovenský právny poriadok ukladá pre právnu formu, ktorú si zvolila podľa odseku 2.

(4) Po zápise právnickej osoby podľa odseku 1 do verejného registra sa právnická osoba považuje za slovenskú právnickú osobu. Odo dňa účinnosti premiestnenia sídla sa použijú právne predpisy upravujúce príslušnú právnu formu právnickej osoby aj na otázky vnútornej organizácie a ručenia jej členov či členov jej orgánov za dlhy právnickej osoby, ktoré vznikli po premiestnení sídla.

(5) Na účinky premiestnenia sídla zahraničnej právnickej osoby sa inak uplatnia ustanovenia o zmene právnej formy.

§ 56

Premiestnenie sídla slovenskej právnickej osoby

(1) Právnická osoba, ktorá má sídlo v Slovenskej republike, môže premiestniť sídlo do zahraničia, ak to zahraničný právny poriadok pripúšťa, premiestnenie sídla neodporuje verejnému poriadku a po premiestnení sídla sa bude spravovať zahraničným právnym poriadkom.

(2) Účinky premiestnenia sídla do zahraničia nastávajú výmazom slovenskej právnickej osoby z verejného registra s vyznačením premiestnenia sídla ku dňu zápisu právnickej osoby do zahraničného registra. K návrhu na výmaz sa priloží listina preukazujúca, že právnická osoba bola zapísaná v zahraničnom registri.

(3) Za dlhy právnickej osoby, ktoré vznikli pred účinnosťou premiestnenia sídla, ručia jej členovia a členovia jej orgánov v rovnakom rozsahu, ako pred premiestnením

sídla.

§ 57

Oznámenie o premiestnení sídla do zahraničia

(1) Slovenská právnická osoba zverejní zámer o premiestnení sídla do zahraničia najmenej tri mesiace pred plánovaným premiestnením.

(2) Veritelia právnickej osoby majú právo do dvoch mesiacov od zverejnenia zámeru podľa odseku 1 požadovať primerané zabezpečenie ich nesplattných pohľadávok. Ak sa veriteľ s právnickou osobou nedohodne, tak o primeranom zabezpečení rozhodne na jeho návrh súd.

§ 58

Ochrana člena pri premiestnení sídla

Člen právnickej osoby, ktorý s premiestnením sídla do zahraničia nesúhlasil, má právo ukončiť členstvo v právnickej osobe s účinnosťou ku dňu premiestnenia sídla. Vyrovnací podiel mu musí právnická osoba vyplatiť pred účinnosťou premiestnenia sídla. Za splnenie tejto povinnosti ručia členovia štatutárneho orgánu. Právo na napadnutie platnosti uznesenia členskej schôdze tým nie je dotknuté.

Deviaty oddiel

Likvidácia právnickej osoby

§ 59

Účel likvidácie právnickej osoby

Likvidáciou právnickej osoby sa má vyporiadať majetok zrušenej právnickej osoby (likvidačná podstata), uspokojiť pohľadávky veriteľov a likvidačný zostatok rozdeliť medzi oprávnené osoby, alebo s ním naložiť podľa zákona.

§ 60

Predpoklady likvidácie

(1) Likvidácia sa vykoná, ak celé imanie právnickej osoby neprešlo jej zrušením na právneho nástupcu.

(2) Právnická osoba sa zrušuje bez likvidácie aj vtedy, ak

- a) bola zrušená v dôsledku zastavenia konkurzného konania z dôvodu nedostatku majetku,
- b) bola zrušená v dôsledku zrušenia konkurzu, okrem zrušenia konkurzu z dôvodu, že tu nie sú predpoklady pre konkurz, alebo
- c) nebol zložený preddavok na likvidáciu v ustanovenej lehote.

§ 61

Vstup do likvidácie

Právnická osoba vstupuje do likvidácie ustanovením prvého likvidátora.

§ 62

Účinky vstupu do likvidácie

(1) Štatutárnym orgánom právnickej osoby v likvidácii je jej likvidátor.

(2) V mene právnickej osoby v likvidácii možno robiť len právne úkony v súlade s účelom likvidácie, najmä tie, ktoré smerujú k ukončeniu činnosti vrátane ukončeniu právnych vzťahov.

(3) Po dobu likvidácie používa právnická osoba názov s dodatkom „v likvidácii“.

(4) Každá osoba, ktorá bola oprávnená konať v mene právnickej osoby nesmie v jej mene konať, keď sa dozvie alebo sa musela dozvedieť o jej likvidácii, ibaže ide o osoby poverené prevádzkou podniku pri zachovaní jeho prevádzky a je zachovaný cieľ likvidácie.

§ 63

Likvidátor

(1) Likvidáciu právnickej osoby vykoná likvidátor.

(2) Likvidátorom môže byť:

- a) osoba, ktorá je zapísaná do zoznamu správcov vedeného podľa osobitného zákona (správca konkurznej podstaty), alebo
- b) iná osoba, ak je zapísaná v registri fyzických osôb, s ustanovením za likvidátora súhlasí a mohla by byť inak ustanovená za člena štatutárneho orgánu právnickej osoby.

§ 64

Ustanovenie likvidátora právnickou osobou

(1) Orgán právnickej osoby, ktorý je oprávnený ustanoviť štatutárny orgán, ustanoví jedného alebo viacerých likvidátorov súčasne s rozhodnutím o zrušení právnickej osoby, najneskôr však do 60 dní od zrušenia právnickej osoby tak, aby právnická osoba vstúpila do likvidácie najneskôr do 90 dní od jej zrušenia.

(2) Pred zápisom likvidátora do verejného registra je právnická osoba povinná zložiť do úschovy u notára podľa osobitného predpisu preddavok na likvidáciu, ibaže bol dohodnutý bezodplatný výkon funkcie likvidátora.

§ 65

Ustanovenie likvidátora súdom

(1) Súd ustanoví likvidátora vtedy, ak rozhodol o zrušení právnickej osoby alebo o jej neplatnosti alebo ak likvidátor nebol ustanovený právnickou osobou v ustanovenej lehote, inak bez zbytočného odkladu a právnická osoba zložila preddavok na likvidáciu.

(2) Súd ustanoví likvidátora náhodným výberom zo správcov konkurznej podstaty, a to aj bez jeho súhlasu. Súd zapíše likvidátora do príslušného registra právnickej osoby bez návrhu.

§ 66

Preddavok na likvidáciu

- (1) Preddavok na likvidáciu slúži na úhradu odmeny za výkon funkcie likvidátora.
- (2) Preddavok na likvidáciu nepodlieha exekúcii ani obdobnému vykonávaciemu konaniu a možno ho použiť iba na úhradu odmeny a výdavkov likvidátora.
- (3) Pri vyhlásení konkurzu na majetok právnickej osoby podlieha preddavok na likvidáciu konkurzu, ibaže by návrh na vyhlásenie konkurzu podal likvidátor; v takomto prípade vydá notár hodnotu preddavku na likvidáciu likvidátorovi, ktorý bol v čase vyhlásenia konkurzu zapísaný v obchodnom registri ako likvidátor tejto právnickej osoby.

§ 67

Zánik funkcie likvidátora

- (1) Likvidátor ustanovený právnickou osobou sa môže funkcie vzdať a orgán, ktorý ho ustanovil, ho môže z funkcie odvolať.
- (2) Likvidátor ustanovený súdom sa nemôže svojej funkcie vzdať. Môže však požiadať súd o odvolanie z funkcie, ak od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby funkciu vykonával.
- (3) Na návrh osoby, ktorá osvedčí právny záujem, môže súd odvolať likvidátora, ak porušuje svoje povinnosti alebo z iného vážneho dôvodu.
- (4) Po zániku funkcie likvidátora musí byť bez zbytočného odkladu ustanovený nový likvidátor, a to rovnakým spôsobom, ako bol ustanovený predchádzajúci.

§ 68

Odmena a náhrada nákladov likvidátora

- (1) Likvidátor ustanovený súdom má voči právnickej osobe nárok na odmenu a náhradu vynaložených nákladov podľa vykonávacieho predpisu.
- (2) Odmeňovanie likvidátora ustanoveného právnickou osobou sa spravuje zmluvou o výkone funkcie uzavretou s právnickou osobou.

§ 69

Oprávnenie likvidátora ustanoveného súdom

Likvidátor ustanovený súdom má pri zisťovaní majetku právnickej osoby rovnaké oprávnenia ako správca konkurznej podstaty pri zisťovaní majetku úpadcu podľa osobitného zákona.

§ 70

Povinnosti likvidátora pri likvidácii

(1) Likvidátor oznámi vstup právnickej osoby do likvidácie všetkým známym veriteľom. Zároveň zverejní skutočnosť, že právnická osoba vstúpila do likvidácie, spolu s výzvou, aby veritelia právnickej osoby prihlásili svoje pohľadávky, prípadne iné práva v lehote, ktorá nesmie byť kratšia než štyri mesiace.

(2) Likvidátor zostaví ku dňu predchádzajúcemu dňu vstupu právnickej osoby do likvidácie mimoriadnu účtovnú závierku.

(3) Likvidátor priebežne vedie zoznam majetku a záväzkov, tvorený prihlásenými pohľadávkami veriteľom a pohľadávkami známych veriteľov.

(4) Ak likvidátor zistí predĺženie právnickej osoby v likvidácii, tak bez zbytočného odkladu podá súdu návrh na vyhlásenie konkurzu, ibaže by zistený nedostatok majetku musel viesť k zastaveniu konkurzného konania.

§ 71

Uspokojovanie veriteľov

(1) Likvidátor uspokojí prednostne pohľadávky zamestnancov z pracovnoprávneho vzťahu. Ostatné pohľadávky uspokojuje priebežne.

(2) Ak známy veriteľ neprihlásil svoju pohľadávku do likvidácie a záväzok nie je možné splniť inak, tak likvidátor uloží peňažné plnenie do úschovy u notára na trovy veriteľa. Rovnako postupuje, ak veriteľ odoprie súčinnosť potrebnú na splnenie.

§ 72

Ukončovanie likvidácie

(1) Ku dňu skončenia likvidácie, ktorý nesmie byť skôr ako šesť mesiacov po zverejnení výzvy veriteľom na prihlásenie pohľadávok, zostaví likvidátor účtovnú závierku, konečnú správu o priebehu likvidácie a návrh na rozdelenie likvidačného zostatku a predloží ju tomu, kto je oprávnený rozhodovať o zrušení právnickej osoby. Ak je osoby oprávnené rozhodovať o zrušení právnickej osoby možné zistiť len s neprimeranými ťažkosťami alebo nákladmi, postačí, ak tieto dokumenty sprístupní v sídle právnickej osoby a vo svojej kancelárii správcu a zverejní tomu zodpovedajúci oznam.

(2) Ak do 60 dní po zverejnení oznámenia o skončení likvidácie nerozhodne ten, kto je oprávnený rozhodovať o zrušení právnickej osoby inak, považujú sa účtovná závierka, konečná správa o priebehu likvidácie a návrh na rozdelenie likvidačného zostatku uplynutím tejto lehoty za schválené.

(3) Likvidátor ustanovený súdom predloží dokumenty podľa odseku 1 aj súdu a podá aj návrh na schválenie rozdelenia likvidačného zostatku.

§ 73

Prístup k dokumentom likvidácie

Každý, kto má právo na podiel na likvidačnom zostatku, môže nahliadnuť alebo požiadať o zaslanie dokumentov, ktoré musí likvidátor podľa tohto zákona zostaviť, a to za úhradu nákladov prístupenia.

§ 74

Likvidačný zostatok a jeho rozdelenie

(1) Majetok, ktorý zostal právnickej osobe po uspokojení jej veriteľov (likvidačný zostatok), sa môže rozdeliť len vtedy, ak sú uspokojené nároky všetkých známych veriteľov právnickej osoby a až po schválení návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku.

(2) Ako likvidačný zostatok je možné rozdeliť aj nespeňažený majetok právnickej osoby, ak to umožňuje zakladateľský úkon alebo stanovy, jeho trhovú hodnotu je zistená a je to uvedené v návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku, ibaže by sa to priecilo účelu nadobudnutia majetku právnickou osobou.

(3) Ak bol likvidovaný majetok právnickej osoby, vo vzťahu ku ktorej niet osoby, ktorá by mala podiel na likvidačnom zostatku, tak likvidačný zostatok pripadne štátu; štát s ním naloží tak, aby bol v čo najväčšej miery naplnený účel tohto majetku.

(4) Každý, komu vznikol nárok na likvidačný zostatok, ručí za záväzky právnickej osoby do výšky svojho podielu na likvidačnom zostatku, najmenej však v rozsahu, v ktorom za ne ručil za trvania právnickej osoby. Ak bol rozdelený likvidačný zostatok v nepeňažnej forme, tak sa ručí do výšky zistenej trhovej hodnoty.

§ 75

Vyporiadanie veriteľov pri zrušení právnickej osoby bez likvidácie

Ak boli zistené dôvody zrušenia právnickej osoby bez likvidácie, tak sa majetok právnickej osoby použije v prvom rade na náhradu nákladov likvidácie, potom sa uspokojia aspoň pomerne pohľadávky zamestnancov a následne aspoň pomerne aj pohľadávky ostatných veriteľov.

§ 76

Prenechanie likvidačnej podstaty veriteľom

(1) Ak sa nepodarí likvidačnú podstatu speňažiť v primeranej dobe v rozsahu potrebnom na uspokojenie veriteľov, tak sa pohľadávky uspokojia v poradí podľa § 75 a ostatným známym veriteľom ponúkne likvidátor prenechanie likvidačnej podstaty ako celku. Ponuku zároveň zverejní.

(2) Ak sa veriteľ nevyjadrí k ponuke podľa odseku 1 do dvoch mesiacov, tak platí, že s prenechaním likvidačnej podstaty súhlasí. O tomto musí byť veriteľ v ponuke poučený.

(3) Veritelia, ktorí prevezmú likvidačnú podstatu, nadobudnú veci, práva alebo iné majetkové hodnoty tvoriace likvidačnú podstatu v pomere vo výške ich pohľadávok. Nadobudnutím likvidačnej podstaty ich pohľadávky zanikajú.

(4) Pohľadávka veriteľa, ktorý odmietne prevziať likvidačnú podstatu, sa považuje za zaniknutú prevzatím likvidačnej podstaty. Možnosť uspokojenia jeho pohľadávky v dodatočnej likvidácii majetku tým nie je dotknutá.

(5) Likvidačná podstata, ktorú všetci veritelia odmietli prevziať, prechádza na štát.

§ 77

Uspokojenie zabezpečeného veriteľa

Pohľadávka veriteľa, ktorý sa v úpadku považuje za zabezpečeného, sa bez ohľadu na ustanovenie § 75 a § 76 uspokojí prednostne z predmetu zabezpečenia.

§ 78

Výmaz právnickej osoby

(1) Bezodkladne po rozdelení likvidačného zostatku podá likvidátor návrh na výmaz právnickej osoby z verejného registra, ak ide o právnickú osobu, ktorá sa do takého registra zapisuje.

(2) K návrhu na výmaz právnickej osoby z verejného registra priloží likvidátor schválenú účtovnú závierku, konečnú správu o priebehu likvidácie a návrh na rozdelenie likvidačného zostatku.

§ 79

Dodatočná likvidácia majetku

(1) Ak právnická osoba zanikla a zistí sa ďalší jej majetok, ktorý mal byť predmetom likvidácie alebo konkurzu, tak súd rozhodne o jej obnovení a nariadení dodatočnej likvidácie a vymenuje likvidátora, a to na návrh toho, kto osvedčí právny záujem na dodatočnej likvidácii majetku.

(2) Kto navrhuje dodatočnú likvidáciu, zloží preddavok na likvidáciu, inak súd konanie zastaví.

(3) V rozhodnutí o obnovení právnickej osoby a nariadení dodatočnej likvidácie súd zároveň ustanoví likvidátora.

(4) Obnovením má právnická osoba spôsobilosť na práva a povinnosti v rozsahu potrebnom na dodatočnú likvidáciu majetku, neobnovuje sa členstvo v orgánoch právnickej osoby ani členstvo v právnickej osobe. Pre účely dodatočnej likvidácie majetku sa na právnickú osobu hľadí, akoby nezanikla. Neuspokojené pohľadávky, prípadne iné práva voči právnickej osobe, ktoré existovali v čase jej zániku, sa rozhodnutím súdu o nariadení dodatočnej likvidácie a ustanovení likvidátora obnovujú. Počas doby, po ktorú bola právnická osoba vymazaná z verejného registra, premlčacia doba voči právnickej osobe ani voči jej veriteľom neplynie a jej plynutie neskončí skôr než šesť mesiacov od nariadenia dodatočnej likvidácie.

(5) Nariadenie dodatočnej likvidácie nemá vplyv na už ukončenú likvidáciu alebo konkurz.

(6) Príslušný orgán obnoví zápis právnickej osoby vo verejnom registri s uvedením likvidátora a dodatočnej likvidácie.

(7) Po dobu dodatočnej likvidácie sa používa názov právnickej osoby s dodatkom „v dodatočnej likvidácii“.

(8) Na dodatočnú likvidáciu sa primerane použijú ustanovenia o likvidácii. Návrh na rozdelenie likvidačného zostatku schvaľuje súd, ktorý nariadil dodatočnú likvidáciu. Ak dodatočnej likvidácii predchádzala likvidácia, tak sa zostatok rozdelí po dodatočnej likvidácii medzi oprávnené osoby v pomere podľa skôr schváleného návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku. Nový návrh na rozdelenie likvidačného zostatku sa predloží na schválenie súdu len vtedy, ak zostatok po dodatočnej likvidácii nie je dobre možné alebo spravodlivé medzi oprávnené osoby takto rozdeliť.

(9) Ak návrh podľa odseku 1 nebol podaný do štyroch rokov od výmazu spoločnosti z obchodného registra, tak uplynutím tejto lehoty pripadne majetok právnickej osoby štátu.

§ 80

Vykonávací predpis

Vykonávací predpis, ktorý vydá Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky upraví podrobnosti o:

- a) výške preddavku na likvidáciu a spôsobe jeho zloženia,
- b) postupe súdu pri ustanovení likvidátora,
- c) výške odmeny a náhrady vynaložených nákladov likvidátora,
- d) zverejňovaní oznámenia, že právnická osoba vstúpila do likvidácie a o výzve jej veriteľom,
- e) zozname majetku a záväzkov ako aj o ich zverejňovaní,
- f) ponuku o prenechaní likvidačnej podstaty veriteľom a
- g) podrobnosti o účtovnej závierke, konečnej správy o priebehu likvidácie a návrhu na rozdelenie likvidačného zostatku a o ich zverejňovaní.

oddiel

Záujmové združenia právnických osôb

§ 81

Na ochranu svojich záujmov alebo na dosiahnutie iného účelu môžu právnické osoby vytvárať záujmové združenia právnických osôb (ďalej len „združenia“).

§ 82

Na založenie združenia sa vyžaduje písomná zakladateľská zmluva uzavretá zakladateľmi alebo schválenie založenia združenia na ustanovujúcej členskej schôdzi. O založení združenia na tejto schôdzi sa spíše zápisnica obsahujúca zoznam zakladajúcich členov združenia s uvedením ich mena (názvu) a bydliska (sídla) a podpisy členov. K zmluve alebo zápisnici o ustanovujúcej členskej schôdzi musia byť priložené stanovy a určenie osôb oprávnených konať v mene združenia, ktoré schvália zakladatelia alebo ustanovujúca schôdza.

§ 83

(1) Stanovy združenia určia názov, sídlo a predmet činnosti združenia, úpravu majetkových pomerov, vznik a zánik členstva, práva a povinnosti členov, orgány združenia a vymedzenie ich pôsobnosti, spôsob zrušenia združenia a naloženie s jeho likvidačným zostatkom. Členstvo v združení možno viazať na určitý členský príspevok.

(2) Stanovy schvaľujú zakladatelia alebo ustanovujúca členská schôdza. Stanovy určia spôsob, ktorým sa stanovy menia a dopĺňajú.

§ 84

(1) Združenie je právnickou osobou, ktorá zodpovedá svojím majetkom za nesplnenie svojich povinností.

(2) Združenie nadobúda právnu subjektivitu zápisom do registra združení vedeného na okresnom úrade v sídle kraja, príslušnom podľa sídla združenia. Do registra sa zapisuje názov a sídlo združenia, predmet jeho činnosti, orgány, prostredníctvom ktorých združenie koná, a mená osôb vykonávajúcich ich pôsobnosť, ako aj údaje o nezahladených trestoch uložených združeniu v trestnom konaní a nevykonaných trestoch postihujúcich právnych nástupcov združenia.

(3) K návrhu na zápis do registra sa prikladá zakladateľská zmluva alebo zápisnica o ustanovujúcej členskej schôdzi spolu so stanovami. Návrh podáva osoba splnomocnená zakladateľmi alebo ustanovujúcou členskou schôdzou.

§ 85

(1) Pred zánikom združenia sa vyžaduje likvidácia, ak imanie združenia neprechádza na právneho nástupcu.

(2) Združenie zaniká výmazom z registrácie.